

Sygn. akt VU 185/13

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Mariola Mastalerz

Protokolant st. sekr. sądowy Ilona Królikiewicz

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku **K. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..**

o odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń i o zwrot nienależnie pobranego świadczenia na skutek odwołania K. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

z dnia 3 stycznia 2013r. sygn. (...)i z dnia 21 grudnia 2012r. sygn.(...)

oddala odwołania.

Sygn. akt VU 185/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 stycznia 2013 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M.. stwierdził, że nie odstępuje od żądania zwrotu od K. C. nienależnie pobranych świadczeń z funduszu chorobowego za okres od 1 sierpnia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku wraz z kosztami upomnienia w łącznej kwocie 10.832,16 złote.

Odwołanie od tej decyzji w dniu 31 stycznia 2013 roku złożył K. C., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i umorzenie tej należności. W uzasadnieniu wnioskodawca powołał się na swoją złą sytuację majątkową w jakiej obecnie się znajduje.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Drugą decyzją z dnia 21 grudnia 2012 roku w sprawie(...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.M.. w związku z nadesłanym zaświadczeniem o przychodzie osiągniętym przez wnioskodawcę dokonał miesięcznego rozliczenia renty w roku rozliczeniowym trwającym od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku i zobowiązał wnioskodawcę K. C.do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w kwocie 2.132,72 zł. W podstawie prawnej powołano art. 103-105, art. 127 oraz art. 138-140, art. 141 ust. 1-3 oraz art. 142-144 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 22 lipca 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad zawieszania lub zmniejszania emerytury i renty (Dz. U. Nr 58, poz. 290 ze zm.) oraz ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.).

Odwołanie od tej decyzji złożył K. C. wskazując, że organ rentowy nieprawidłowo rozliczył emeryturę tzn. przyjął przychody wypłacane w danym miesiącu a nie przychody osiągnięte za dany miesiąc co w konsekwencji spowodowało

brak wypłaty renty za wrzesień 2011 roku. Do odwołania załączył własne rozliczenie. Podniósł również, że nie jest wiadomym czy kwota graniczna odnosi się do przychodu czy do dochodu.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Postanowieniem z dnia 21 marca 2013 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim połączył obydwie sprawy do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Na rozprawie w dniu 11 września 2013 roku wnioskodawca sprecyzował swoje odwołanie od decyzji dnia 3 stycznia 2013 roku nr (...) wnosząc o jej zmianę poprzez odstąpienie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M.. od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu chorobowego w kwocie 10.832,16 złote.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił,

co następuje:

Wnioskodawca K. C. uprawniony był w okresie od 1 czerwca 1998 roku do 31 grudnia 2011 roku do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Ostatnio na okres od 1 sierpnia 2010 roku do 31 grudnia 2011 roku prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy zostało mu przyznane decyzją z dnia 15 grudnia 2011 roku wykonującą prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 18 października 2011 roku. Wysokość renty w okresie do 28 lutego 2011 roku ustalona została na kwotę 897,22 złotych a po waloryzacji od dnia 1 marca 2011 roku na kwotę 925,03 złotych.

(okoliczności niesporne, uzasadnienie wyroku SO z dnia 23.04.2012 r. k. 22-26 załączonych akt VU 167/12, kopia decyzji ZUS z dnia 15.12.2011 r. k. 7-8 akt ZUS)

Na odwołaniu decyzji przyznających i przeliczających rentę zawarte jest pouczenie m.in. odnośnie tego, kiedy prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu albo świadczenia te ulegają zmniejszeniu oraz o jakich okolicznościach wnioskodawca jest obowiązany powiadomić organ rentowy celem ustalenia, czy zachodzą okoliczności powodujące zawieszenie prawa do emerytury lub renty, albo wstrzymanie wypłaty lub zmniejszenie wysokości świadczenia, a więc m.in. o osiąganiu przychodu i jego wysokości. Takie pouczenie zawarte było również w decyzjach wydawanych w sprawie świadczeń K. C..

(okoliczność znana sądowi z urzędu)

Mimo takiego pouczenia wnioskodawca nie przedłożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M.. zaświadczenia o wysokości uzyskanych przychodów w 2011 roku. Pismem z dnia 6 listopada 2012 roku ZUS poinformował wnioskodawcę, że nie wpłynęło do oddziału zaświadczenie o wysokości przychodów uzyskanych z tytułu wykonywania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, podlegającej obowiązkowi ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy wezwał K. C. do nadesłania do Oddziału ZUS zaświadczenia, wystawionego przez płatnika składek o wysokości przychodów podlegających rozliczeniu a uzyskanych w 2011 roku.

(dowód: zawiadomienie k.1 akt ZUS)

K. C. był zatrudniony w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w okresie od 17 listopada 2008 roku do 21 sierpnia 2011 roku na stanowisku pracownika fizycznego a od 28 listopada 2011 roku do 31 sierpnia 2012 roku w Przedsiębiorstwie (...) Spółce Akcyjnej w O. na stanowisku operatora sprzętu ciężkiego.

(dowód: zaświadczenie k. 4, 7 i 9 w aktach ZUS, zeznania wnioskodawcy nagranie od minuty 1.19 do minuty 13.40 w zw. z nagraniem od minuty 15.28 do minuty 16.29 koperta k. 36)

Wnioskodawca będąc zatrudnionym w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w okresie od 3 do 31 stycznia 2011 roku, od 1 do 28 lutego 2011 roku, od 9 do 31 maja 2011 roku, od 1 do 6 czerwca 2011 roku oraz od 1 do 21 sierpnia 2011 roku przebywał na zwolnieniu lekarskim. Wówczas to pracodawca wypłacał wnioskodawcy

wynagrodzenie chorobowe w lutym i marcu 2013 roku, następnie zasiłek chorobowy w miesiącach czerwcu, lipcu i wrześniu a ponadto ZUS za okres od 22 sierpnia 2011 roku do 19 grudnia 2011 roku wypłacił zasiłek chorobowy po ustaniu zatrudnienia.

(dowód: zaświadczenie do ZUS k. 7 w aktach ZUS, pismo ZUS k. 5)

Przychód uzyskany przez wnioskodawcę z tytułu zasiłku chorobowego, w miesiącu czerwcu 2011 roku wyniósł 2.841,42 złotych, w miesiącu lipcu 2011 roku – 741,24 złotych, wrześniu 2011 roku - 2594,34 złote.

(okoliczności bezsporne, zaświadczenie k. 7 akt ZUS)

Z tytułu zatrudnienia w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wnioskodawca w 2011 roku osiągnął przychód (wynagrodzenie brutto):

- w styczniu 2011 r. - 5.840,00 zł.,
- w lutym 2011 r. – 0 zł (+ 3.582,66 zł. wynagrodzenia chorobowego),
- w marcu 2011 r. – 0 zł (+3.459,12 zł. wynagrodzenia chorobowego),
- w kwietniu 2011 r. - 8.840.00 zł.,
- w maju 2011 r. - 7.830,00 zł.,
- w czerwcu 2011 r. -875,76 zł (+ 2,841,42 zł wynagrodzenia chorobowego),
- w lipcu 2011 r. – 5.080,00 zł. (+ 741,24 zł wynagrodzenia chorobowego),
- w sierpniu 2011 r. – 8.179,76 zł.,
- we wrześniu 2011 r. - 8.453,12 zł (+ 2.594,34 zł wynagrodzenia chorobowego),

(dowód: zaświadczenie k. 7 akt ZUS)

Z tytułu zatrudnienia w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wnioskodawca w 2011 i 2012 roku osiągnął przychód:

- w grudniu 2011 roku 112 złotych,
- w styczniu 2012 roku 7.390,80 złotych
- w lutym 2012 roku 8.307,60 złotych,
- w marcu 2012 r. – 9.486,89 złotych,
- w kwietniu 2012 r. 7.744,84 złote,
- w maju 2012 roku 7.924,94 złote (+987,20 złotych świadczenia chorobowego)
- w czerwcu 2012 roku 0 złotych (6.120,64 zł świadczenia chorobowego) ,
- w lipcu 2012 roku 117,53 złotych(+5.725,76 złotych świadczenia chorobowego),
- w sierpniu 2012 roku 10.436,70 złotych,

- we wrześniu 2012 roku 8.886,42 złotych (+1.184,64 świadczenie chorobowe).

(dowód: zestawienie k. 5-6 akt ZUS)

Świadczenie rentowe wypłacane wnioskodawcy w 2011 roku zostało zmniejszone o kwotę bazową wynoszącą w styczniu i lutym - **366,53zł.** (M.P.z 2010r. Nr 10 poz. 110), w lutym, marcu, kwietniu, maju, czerwcu, lipcu, sierpniu, wrześniu, październiku, listopadzie i grudniu - **377,89 zł.** (M.P. z 2011 r. Nr 15 poz. 162) tj. łącznie o 4.511.96 zł.

Kwoty 366,53 złotych i 377,89 złotych są to kwoty maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent w razie osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 70 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, nie wyższej jednak niż 130 % tego wynagrodzenia, a ogłaszane w Komunikacie Prezesa ZUS.

(dowód: odpowiedź na odwołanie k. 16-17)

W styczniu 2011 roku wnioskodawca osiągnął przychód w kwocie 5.849,00 zł. przekraczający wyższą kwotę graniczną tj. 4.164,00 zł (MP z 2010r, nr 89, poz. 1039), co spowodowało obowiązek zwrotu całego należnego świadczenia rentowego w kwocie 897,22 złotych. Skoro zatem świadczenie było zmniejszone o kwotę 366,53 zł., to kwota **nienależnie pobranego świadczenia wynosi 530,69 zł.**

W kwietniu 2011 roku, osiągnął przychód w kwocie 8.840,00 zł. przekraczający wyższą kwotę graniczną tj. 4.469,70 zł. (MP z 2011r, nr 15, poz. 163) co spowodowało obowiązek zwrotu całego należnego świadczenia rentowego w kwocie 925,03 złotych. Skoro zatem świadczenie wnioskodawcy było zmniejszone o 377,89 zł., to kwota **nienależnego świadczenia wynosi 547,14 zł.**

W maju 2011 roku wnioskodawca osiągnął przychód w kwocie 7.830.40 zł. przekraczający wyższą kwotę graniczną tj. 4.469,70 zł., (MP z 2011r, nr 15, poz. 163), co spowodowało obowiązek zwrotu całego należnego świadczenia rentowego w kwocie 925,03 złotych. Skoro zatem świadczenie było zmniejszone o 377,89 zł., to kwota **nienależnie pobranego świadczenia wynosi 547,14 zł.**

W lipcu 2011 roku wnioskodawca osiągnął przychód w kwocie 5.821,24 zł. przekraczający wyższą kwotę graniczną wynoszącą 4.506,30 zł (MP z 2011r, nr 42, poz. 466), co spowodowało obowiązek zwrotu całego należnego świadczenia rentowego w kwocie 925,03 złotych. Skoro zatem świadczenie było zmniejszone o 377,89 zł. to kwota **nienależnie pobranego świadczenia wynosi 547,14 zł.**

W sierpniu 2011 roku wnioskodawca osiągnął przychód w kwocie 8.179,76 przekraczający wyższą kwotę graniczną wynoszącą 4.506,30 zł (MP z 2011r, nr 42, poz. 466) co spowodowało obowiązek zwrotu całego należnego świadczenia rentowego w kwocie 925,03 złotych. Skoro zatem świadczenie było zmniejszone o 377,89 zł., to kwota **nienależnie pobranego świadczenia wynosi 547,14 zł.**

We wrześniu 2011 roku wnioskodawca osiągnął przychód w kwocie 11.047,46 zł. przekraczając wyższą kwotę graniczną wynoszącą 4.440,80 zł (MP z 2011r, nr 77, poz. 768) co spowodowało obowiązek zwrotu całego należnego świadczenia rentowego w kwocie 925,03 złotych. Skoro zatem świadczenie było zmniejszone o 377,89 zł., to kwota **nienależnie pobranego świadczenia wynosi 547,14 zł,**

W miesiącach lutym, marcu i czerwcu 2011 roku, wnioskodawca osiągnął przychody przekraczające 70 % przeciętnego wynagrodzenia a nie przekraczające wyższej kwoty granicznej tj. 130% przeciętnego wynagrodzenia. Świadczenie wnioskodawcy w tych miesiącach zostało zmniejszone o kwoty bazowe, to **świadczenie rentowe wypłacone wnioskodawcy jest należne.**

W październiku i listopadzie 2011 roku wnioskodawca nie osiągał przychodu, to świadczenie rentowe w kwocie 925,03 zł. + 925,03 zł jest należne wnioskodawcy, a zatem kwota potrącenia **377,89 zł. + 377,89 zł. podlega zwrotowi przez ZUS,**

W grudniu 2011 roku wnioskodawca ociągnął przychód kwocie 112,00 zł., który nie spowodował zmniejszenia świadczenia, to kwota **377,89 zł. podlega zwrotowi przez ZUS.**

Łączna wysokość zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rentowych wynosi **2.132,72 złote** (3.266,39 zł tj kwota nienależnie pobranych świadczeń – 1.133,67 zł tj. kwota podlegająca zwrotowi przez ZUS)

(dowód: wydruk z rozliczenia rejestru zawieszalności k. 13-18 akt ZUS)

Rozliczając rentę w związku z osiąganym przychodem Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje rozliczenia miesięcznego i rocznego. Do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń przyjmowana jest wersja korzystniejsza dla świadczeniobiorcy.

(dowód: pismo ZUS z dnia 25.01.2013 r. k. 23 akt ZUS)

W dniu 20 grudnia 2012 r. organ rentowy ujawnił w stosunku do wnioskodawcy nadpłatę renty z tytułu częściowej niezdolności za okres od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku w kwocie 2.132,72 złote z powodu osiągnięcia przychodu powodującego zawieszenie lub zmniejszenie świadczenia.

(dowód: notatka w sprawie ujawnienia nadpłaty – k. 19 akt ZUS)

Decyzją z dnia 19 grudnia 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M.. dokonał miesięcznego rozliczenia renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy za rok 2010 i zobowiązał wnioskodawcę do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w kwocie 5.163,35 złote z uwagi na wysokość wynagrodzenia uzyskanego w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w 2010 roku.

Odwołanie wnioskodawcy od tej decyzji zostało przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2012 roku oddalone a zawarty w odwołaniu wniosek K. C. o umorzenie należności oraz wnioski z pisma procesowego z dnia 12 kwietnia 2012 roku o zwrot należności, zostały przekazane do organu rentowego celem merytorycznego rozpoznania. Apelacja wnioskodawcy od powyższego wyroku została przez Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 12 lutego 2013 roku w sprawie sygn. III AUa 1032/12, oddalona.

(dowód: wyrok SO z dnia 23.04.2012 r. k. 14 akt VU 167/11, wyrok SA z dnia 12.02.2013 r. k. 38 akt VU 167/11)

Wnioskodawca K. C. prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z pełnoletnim synem, pełnoletnią córką i dwójką jej małoletnich dzieci. Mieszkają domu, który obecnie nie ma uregulowanego stanu prawnego, tzn. wnioskodawca wystąpił z wnioskiem o zasiedzenie prawa własności tego domu. Wnioskodawca nie posiada majątku ruchomego oraz nieruchomości. Nie ma również żadnych oszczędności. Obecnie nie pracuje, utrzymuje się z prac dorywczych. W latach 2008- 2011 roku wnioskodawca pracował jako pracownik fizyczny oraz w swoim zawodzie tj. jako operator sprzętu ciężkiego. Wówczas to zaciągnął kredyt w wysokości 50.000 złotych przeznaczony na spłatę innych zobowiązań.

Wnioskodawca nie korzysta obecnie z pomocy społecznej.

Syn wnioskodawcy ma 34 lat, z zawodu jest inżynierem informatykiem. Nie pracuje.

(dowód: zeznania wnioskodawcy nagranie od minuty 1.19 do minuty 13.40 w zw. z nagraniem od minuty 15.28 do minuty 16.29 koperta k. 36)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów

z dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ponadto ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

zważył, co następuje :

Odwołania nie są uzasadnione, co skutkuje ich oddaleniem.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy rozpoznawał odwołania wnioskodawcy od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M., tj. z dnia 3 stycznia 2013 roku i 21 grudnia 2012 roku.

Decyzją z dnia 3 stycznia 2013 roku organ rentowy stwierdził, że nie odstępuje od żądania zwrotu od K. C. nienależnie pobranych świadczeń z funduszu chorobowego za okres od 1 sierpnia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku wraz z kosztami upomnienia w łącznej kwocie 10.832,16 złote. Treść tej decyzji wskazuje, że przedmiotem postępowania odwoławczego toczącego się przed Sądem Okręgowym jest prawidłowość odmowy odstąpienia przez ZUS od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie wnioskodawcy od tej decyzji nie jest zasadne.

Zgodnie bowiem z treścią art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego. W myśl natomiast art. 84 ust. 8 ww. ustawy Zakład może odstąpić od żądania zwrotu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części, odroczyć termin ich płatności albo rozłożyć je na raty, jeżeli:

- 1) zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności lub
- 2) kwota nienależnie pobranych świadczeń nie przewyższa kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Przepis ten posługuje się pojęciem okoliczności „szczególnie uzasadnionych” tym samym należy uznać, że przypadki jego zastosowania winny mieć charakter wyjątkowy, a sam przepis art. 84 ust. 8 ustawy nie powinien być interpretowany rozszerzająco. W ramach katalogu przykładowych okoliczności uzasadniających stosowanie ulg wskazuje się zarówno w orzecznictwie jak i doktrynie: brak majątku, z którego możliwe byłoby dochodzenie od osoby zobowiązanej zwrotu świadczeń; ustalenie, że w przypadku zwrotu świadczeń osoba zobowiązana lub osoby pozostające na jej utrzymaniu zostałyby pozbawione niezbędnych środków utrzymania; ciężką chorobę powodującą niezdolność do pracy lub niepełnosprawność osoby zobowiązanej, członka jej rodziny lub innej osoby pozostającej na jej utrzymaniu; wiek osoby zobowiązanej; zdarzenia losowe (kradzież, wypadek, pożar, powódź, inne klęski żywiołowe) powodujące szczególne trudności w sytuacji materialnej osoby zobowiązanej. Szczególne okoliczności to wyjątkowe przypadki, kiedy ubezpieczony ze względu na stan zdrowia, brak pracy, tragiczne zdarzenie losowe, sytuację rodzinną, znalazł się w takiej sytuacji, że zwrot nienależnego świadczenia uniemożliwi bądź znacznie dotkliwie utrudni mu bieżące funkcjonowanie i zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. dokonując oceny występowania szczególnych okoliczności należy kierować się stanem majątkowym i rodzinnym dłużnika, jak też realną możliwością zwrotu, w tym możliwością podjęcia pracy pozwalającej na zwrot świadczeń (tak Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z dnia 15 grudnia 2009 r., II UK 147/09, LEX nr 577846).

W ocenie Sadu Okręgowego w okolicznościach niniejszej sprawy materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, że sytuacja rodzinna, finansowa, czy zdrowotna wnioskodawcy zarówno na datę wydania decyzji, jak i obecnie, wskazuje na zaistnienie szczególnie uzasadnionych okoliczności pozwalających na odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu chorobowego z okres od 1 sierpnia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku waz z kosztami upomnienia w łącznej kwocie 10.832,16 złote.

Wnioskodawca mimo, iż na dzień wydania decyzji nie pracował, to jednak podkreślenia wymaga okoliczność, iż w okresie od 17 listopada 2008 roku do 21 sierpnia 2011 roku oraz od 28 listopada 2011 roku do 31 sierpnia 2012 roku pracował jako pracownik fizyczny a także w swoim zawodzie, jako operator sprzętu mechanicznego (co wynika z zeznań samego wnioskodawcy). Z tytułu zatrudnienia uzyskiwał wysokie dochody.

W styczniu 2011 r. uzyskał przychód w wysokości 5.840,00 zł., w lutym 2011 r. - 3.582,66 zł., w marcu 2011 r. - 3.459,12 zł., w kwietniu 2011 r. 8.440.00 zł., w maju 2011 r. - 7.830,00 zł., w czerwcu 2011 r. -3.717.18 zł., w lipcu 2011 r. - 5.821,24 zł., w sierpniu 2011 r. -8.179,79 zł., we wrześniu 2011 r.- 11.047,46 zł., w grudniu 2011 r. - 112,00 zł. ,w styczniu 2012 roku - 7.390,80, w lutym 2012 roku - 8.307,60 złotych, marcu 2012 r. - 9.486,89 zł, w kwietniu 2012 r. - 7.744,84 złote, w maju 2012 roku - 7.924,94 złote, w czerwcu 2012 roku - 6.120,64 zł (świadczenie chorobowe), w lipcu 2012 roku - 117,53 złotych (+5.725,76 złotych świadczenia chorobowego), w sierpniu 2012 roku - 10.436,70 złotych, we wrześniu - 8.886,42 zł (+1.184,64 świadczenie chorobowe). Dochody te znacznie przekraczają najniższe krajowe wynagrodzenie a także średnie.

Wnioskodawca ponadto nie jest już od stycznia 2012 roku uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, a więc jest zdolny do podjęcia pracy zarobkowej. Wnioskodawca nie wykazał, aby stale się leczył, nie korzysta z pomocy społecznej. Wnioskodawca nie posiada również nikogo na utrzymaniu, bowiem jego dzieci są pełnoletnie i nie ciąży na nim obowiązek alimentacyjny zarówno w stosunku do nich jak i wnuków. Wnioskodawca posiada zawód, który jest zawodem bardzo dobrze płatnym, co wynika m.in. z zestawienia jego zarobków za lata 2011-2012 i pożądanym. K. C. ma możliwość znalezienia pracy. Okoliczność, że obecnie pracuje dorywczo czy też, że nie posiada żadnego majątku ruchomego i nieruchomego, nie może sama w sobie uzasadniać odstąpienia od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. Nie można zapominać, że wypłacony zasiłek chorobowy był świadczeniem nienależnym i dlatego podlega zwrotowi.

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd Okręgowy uznał, iż w sprawie nie zachodzą żadne szczególne okoliczności uzasadniające odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu chorobowego za okres od 1 sierpnia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku wraz z kosztami upomnienia w łącznej kwocie 10.832,16 złote.

Odnosząc się natomiast do odwołania wnioskodawcy od decyzji z dnia 21 grudnia 2012 roku w sprawie (...), w której Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.M.. w związku z nadesłanym zaświadczeniem o przychodzie osiągniętym przez wnioskodawcę dokonał miesięcznego rozliczenia renty w roku rozliczeniowym trwającym od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku i zobowiązał wnioskodawcę K. C.do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w kwocie 2.132,72 zł. wskazać należy, że również i ono nie jest zasadne.

Podstawę zobowiązania wnioskodawcy K. C. do zwrotu renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy za okres od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku stanowi art. 138 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009r., nr 153, poz. 1227) regulujący problematykę zwrotu nienależnie pobranych świadczeń i stanowiący, że osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych słusznie stanął na stanowisku, że renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy należna za okres od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku, wypłacona została wnioskodawcy pomimo zaistnienia okoliczności uzasadniających zawieszenie prawa do tego świadczenia za miesiące styczeń, kwiecień, maj, lipiec, sierpień i wrzesień. Zgodnie bowiem z art. 104 ust. 1 omawianej ustawy prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu, na zasadach określonych w ust. 3-8 oraz w art. 105, w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 2 oraz z tytułu służby wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6. Treść ustępu 1a w/w przepisu stanowi, iż dla emerytów i rencistów prowadzących pozarolniczą działalność za przychód, o którym mowa w ust. 1, przyjmuje się przychód

stanowiący podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych.

Stosownie zaś do ust. 2 za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 1, uważa się zatrudnienie, służbę lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie pozarolniczej działalności, z uwzględnieniem ust. 3.

Art. 104 ust. 7 ww. ustawy stanowi natomiast, że prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba, ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu w kwocie wyższej niż 130 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Zaś ust. 8 art. 104 ww. ustawy stanowi, że w razie osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 70 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, nie wyżej jednak niż 130 % tej kwoty, świadczenie ulega zmniejszeniu o kwotę przekroczenia, nie większą jednak niż kwota maksymalnego zmniejszenia obowiązująca w dniu 31 grudnia 1998 r. w wysokości:

- 1) 24 % kwoty bazowej obowiązującej przy ostatniej waloryzacji w 1998 r. - dla emerytury lub renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy;
- 2) 18 % kwoty bazowej, o której mowa w pkt 1 - dla renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy;
- 3) 20,4 % kwoty bazowej, o której mowa w pkt 1 - dla renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba.

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski":

- 1) w terminie do 14 dnia roboczego drugiego miesiąca każdego kwartału kalendarzowego - kwoty przychodu, o których mowa w ust. 7 i 8, z zaokrągleniem w górę do pełnych 10 groszy;
- 2) w terminie do 14 roboczego dnia listopada - kwoty graniczne przychodu dla mijającego roku kalendarzowego (ust. 10 art. 104).

W świetle Komunikatu Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 lutego 2011 roku w sprawie kwot przychodu odpowiadających 70% i 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za IV kwartał 2010 r. stosowanych przy zmniejszaniu albo zawieszaniu emerytur i rent (M.P. z 2011 r. Nr 15, poz. 163) na podstawie art. 104 ust. 10 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, ze zm) ogłoszono, że od dnia 1 marca 2011r. kwota przychodu odpowiadająca:

- 1) 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za IV kwartał 2010 r. wynosi 2406,80 zł;
- 2) 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za IV kwartał 2010 r. wynosi **4469,70 zł.**

Natomiast w kolejnych komunikatach tj. z dnia 19 maja 2011 roku (M.P. z 2011 r., Nr 42, poz. 466) ogłoszono, że od dnia 1 czerwca 2011 r. kwota przychodu odpowiadająca:

- 1) 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za I kwartał 2011 r. wynosi 2426,50 zł;
- 2) 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za I kwartał 2011 r. wynosi 4506,30 zł,

oraz z dnia 17 sierpnia 2011 r. (m.P. z 2011 r., Nr 77, poz. 768) ogłoszono, że od dnia 1 września 2011 r. kwota przychodu odpowiadająca:

1) 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za II kwartał 2011 r. wynosi 2356,30 zł;

2) 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za II kwartał 2011 r. wynosi 4376 zł.

W myśl art. 127 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS emeryt lub rencista jest zobowiązany zawiadomić organ rentowy o podjęciu działalności, o której mowa w art. 104 ust. 1-4, i o wysokości osiąganego z tego tytułu przychodu, a po upływie roku kalendarzowego - o wysokości tego przychodu uzyskanego w poprzednim roku kalendarzowym.

W przedmiotowej sprawie niesporne są wysokości przychodu, jaki wnioskodawca osiągnął w poszczególnych miesiącach, niesporne są również wysokości wypłaconej w tym okresie skarżącemu renty. Skoro wnioskodawca osiągnął z tytułu wykonywanej pracy w okresie 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku przychód przekraczający kwotę graniczną ustaloną dla poszczególnych miesięcy i w konsekwencji wypłacone świadczenie rentowe za miesiące styczeń, kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień wrzesień nie przysługiwało w ogóle, to uzasadnia to żądanie zwrotu wypłaconego świadczenia rentowego od wnioskodawcy. Wskazać również należy, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zaskarżonej decyzji dokonał również rozliczenia świadczenia rentowego, które sam nieprawidłowo potrącił za miesiące od października do grudnia 2011 roku. Tym samym łączna kwota zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wynosiła 2.132,72 złote (3.266,39 zł- 1.133,67 zł).

Wnioskodawca zarzucał również, że nie jest wiadomym czy kwota graniczna określona w ww. przepisach odnosi się do przychodu czy do dochodu. Odnosząc się do tej kwestii wskazać należy, iż organ rentowy wydał decyzję zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 22 lipca 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad zawieszania lub zmniejszania emerytury i renty, w którym rzeczywiście okoliczności powodujące zawieszenie lub zmniejszenie emerytury i renty ustala się na podstawie dochodów, a nie przychodów. Należy jednak wskazać, że na podstawie przepisu art. 104 ustawy

o emeryturach i rentach z FUS warunkiem zawieszania lub zmniejszania świadczeń jest **osiągnięcie przychodów** z tytułu wymienionych w nim rodzajów działalności (służby) podlegających obowiązkowi ubezpieczeń emerytalnego i rentowych. Natomiast powołane wyżej rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 22 lipca 1992 r. faktycznie posługuje się pojęciem dochodu. Jednakże zgodnie z art. 194 ustawy o emeryturach i rentach z FUS do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie pozostają w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustaw i dekretu wymienionych w art. 195, jeżeli nie są sprzeczne z przepisami niniejszej ustawy. Mając na uwadze fakt, iż rozporządzenie jest sprzeczne z ustawą, która jest aktem nadrzędnym w stosunku do niego, przy dokonywaniu rozliczenia świadczenia należy przyjmować osiągnięty przychód, stosując wprost przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wnioskodawca ponadto zarzucał, iż przy rozliczaniu świadczenia powinny być brane pod uwagę wynagrodzenia za dany miesiąc, a nie wypłacane w danym miesiącu. Również z tym stanowiskiem nie można się zgodzić. Warunkiem zawieszania lub zmniejszania świadczeń jest **osiągnięcie przychodów, a przychód jest osiągnany w miesiącu, w którym następuje jego wypłata.**

W sprawie istotnym jest również fakt, iż na odwrócie każdej decyzji znajduje się pouczenie wskazujące, iż prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu albo świadczenia te ulegają zmniejszeniu w razie osiągnięcia przychodu z tytułów szczegółowo wymienionych, a ponadto, że świadczeniobiorca zobowiązany jest powiadomić organ rentowy m.in. o osiągnięciu przychodu i jego wysokości, w celu ustalenia, czy zachodzą okoliczności powodujące zawieszenie prawa do emerytury lub renty, albo wstrzymanie wypłaty lub zmniejszenie wysokości świadczenia. W ocenie Sądu pouczenia były jasne i jednoznaczne, wobec tego w tych okolicznościach nie może być mowy o wadliwym pouczeniu, tym bardziej, iż wnioskodawca nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń bądź wątpliwości, co do jasności treści tych pouczeń.

Z tych wszystkich względów, w ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do uwzględnienia odwołań K. C. i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak sentencji wyroku.